І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
'Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 125. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го ЛИПНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 8, 1966 No. 125. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 7-го липня 1966

В АМЕРИЦІ

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ ГОМФРІ ЗАСУДИВ ЧОРНИЙ РАСИЗМ, виступаючи на конвенції Асоціяції для поступу кольорових людей. Він підтримав думку голови цієї організації, що бореться за емансипацію негрів у ЗДА Роя Вілкінса, який також виступив на цій конвенції проти пропаґування „чорного правління". Віце-президент ЗДА говорив, що інтеграція негрів в американське суспільство буде повністю досягнена при співпраці білих і чорних громадян.

ПІДСЕКРЕТАР У СТЕЙТОВОМУ ДЕПАРТАМЕНТІ Джордж Болл перевів пресову конференцію, під час якої обговорив заяву президента Джансона про договір проти нуклеарної зброї. У вчорашній заяві американський президент говорив про компроміс із Совєтським Союзом для осягнення договору. Підсекретар Болл стверджував, що ЗДА не бажають зійти із свого становища щодо нуклеарної зброї. У висліді тих подій, генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант міг заявити у Женеві, що він завважив деякий поступ в осягненні порозуміння в справі нуклеарної зброї.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ ПОДАВ ДО ВІДОМА, що він робить перевірку у справі Юліюса Клайна. Цей департамент має встановити, чи колишній американський генерал, а потім шикаґівський видавець Клайн мав зареєструватись як чужинний аґент у ЗДА. Клайн був представником німецької фірми, яка продукує зброю, і в цій ролі робив різні контакти з урядовими особами у ЗДА. Клайн є головним свідком у справі сенатора Дадда і він буде зізнавати перед сенатською Комісією Етики вже 15 липня.

АМЕРИКАНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА ПАЛАТА стверджує, що управління антитрастових прав може затримати ріст економіки країни. Палата каже, що мусить бути дозвіл на спільні досліди різних компаній з уваги на розвій технології, що вимагає нового знання.

МАЙЖЕ ДВА МІЛЬЙОНИ ВТІКАЧІВ отримує американську харчову допомогу. Харчову надвишку, що її мають ЗДА, висилають добровольчі аґенції в райони, де живуть втікачі. В 1965 р. найбільшу допомогу дістали втікачі з Північного В'єтнаму і Китаю в Гонг Конгу, як також втікачі з Тибету в Індії.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ СЕНАТОР З НЕБРАСКИ КАРЛ КУРТІС заявив, що уряд менше дбає про своїх вояків, ніж про людей, які є на державній допомозі. Сенатор Куртіс сказав, що вояк, який подорожує навіть у випадку конечної відпустки, мусить самий заплатити кошти своєї подорожі. В той час члени Корпусу Праці їздять навіть на відвідини до своїх рідних на державний кошт.

ПІД ЧАС КОНВЕНЦІЇ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОГО БРАТЕРСТВА ТІМСТЕРІВ, що відбувається в Маямі Віч, учасники конвенції прийняли оваційно прибуття свого голови Джеймса Гоффи, виявляючи йому підтримку і пошану. В конвенції беруть участь понад дві тисячі делеґатів. Підтримка Гоффи делеґатами конґресу вказує, що він буде перевибраний на голову цієї великої, майже двомільйонової професійної спілки.

ПІД ЧАС СВЯТКОВИХ ДНІВ, з'язаних із великим кінцем тижня з приводу Дня Незалежности, згинуло у ЗДА протягом трьох днів внаслідок автомобільних випадків 558 осіб.

У СВІТІ

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЖОРЖ ПОМПІДУ І МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ МОРІС КУВ ДЕ МЮРВІЛ ПРИБУЛИ В СЕРЕДУ 6 ЛИПНЯ до Лондону на триденні розмови з британськими державними мужами. Припускають, що в тих розмовах французькі лідери поінформують своїх британських колеґ про хід і вислід візити де Ґолля в Москві та обміняться думками про дальшу долю НАТО без французьких збройних сил та про можливості приступлення Британії до Европейської Економічної Спільноти. Британський і французький прем'єри та міністри закордонних справ мають підписати договір про будови спільними фондами і силами тунелю під Каналом ля Манш.

У ТОКІО СКІНЧИЛАСЯ 3-ДЕННА КОНФЕРЕНЦІЯ кількох японських і американських міністрів. Наради мали проходити в приязній і сердечній атмосфері: японські державні мужі потвердили вірність Японії союзові з Америкою, але водночас вказували на необхідність поправи взаємин між Токіо і Пейпінґом. Японія не погодилася теж на скасування різних імпортових бар'єр, що шкодять експортові американського важкого, головно сталевого промислу.

ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ СУКАРНО СПРОТИВИВСЯ одностайній постанові 520-членного Народного Дорадчого Конґресу, щоб генерал Суґарто склав найдалі до 17 серпня ц. р. новий уряд. Сукарно твердить, що це перечить конституції, за якою тільки він, президент, має право формувати уряд. Цей новий конфлікт вказує на рішення Сукарна боротися за владу, що йому щораз обмежували генерали і націоналістично-мусульманська більшість — проти комуністів і їх поплентачів.

ЮҐОСЛАВСЬКИЙ ДИКТАТОР ТІТО ЗАЯВИВ, що теперішня „чистка" в рядах юґославської компартії не вийде у користь західньому лібералізмові ані іншим „західнім ідеям". Він висловився проти націоналістичних і сепаратистичних дій — натякнувши цим виразно на самостійницькі тенденції хорватів і словінців. Тіто висловив жаль з приводу відсунення від усіх становищ віце-президента Александра Ранковіча, який був його, Тіта, близьким приятелем і співробітником, але — заявив він — „добро народу і країни важливіше, як одиниці".

ПОРТУҐАЛІЯ ПОВІДОМИЛА генерального секретаря ОН У Танта, що вона готова перевести на найближчій сесії Генеральної Асамблеї ОН дискусію на тему самовизначення всіх африканських країн. Чорні держави Африки вимагають від Портуґалії усамостійнення Мозамбіку й Анґолі, що їх Портуґалія вважає за свої „расово мішані" посілості,, де не переводиться ніякої расової дискримінації.

БРИТІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ОБОРОНИ ДЕНІС ГІЛІ ПРИБУВ до Сінґапуру для переговорів про зредукування британських збройних сил на Далекому Сході. Британія, за згодою збоку Маляйзії, відкликає всі свої війська з північного Борнео і тепер зменшує свою базу в Сінґапурі. Прозахідні азійські й далекосхідні держави та ЗДА дуже стурбовані недалекою ліквідацією британської морської бази в Адені, бо на водах Перської затоки, Індійського океану й Океанії може постати „мілітарна пустка", яка приваджує Москву й Пейпінґ.

НОВООБРАНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ПОЧАВ СВОЮ КАДЕНЦІЮ, ВІДБУВ ПЕРШІ НАРАДИ

Володимир Сохан призначений на четвертого заступника предсідника, новообраний головний касир Іван Кокольський перебрав урядування, створено шість комісій, намічено плян дальшої праці

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Згідно з постановами статуту Українського Народного Союзу, з днем 1-го липня ц.р. почалася каденція новообраного на 26-ій конвенції цієї найбільшої у вільному світі української організації в травні цього року її Головного Уряду, що складається з Головного Екзекутивного Комітету, Головної Контрольної Комісії та Головної Ради. Вже на початку своєї каденції новообраний Головний Екзекутивний Комітет, збільшений із 5 до 7 осіб, відбув у середу, 6-го липня, у приміщеннях Головної Канцелярії свої перші наради, в яких взяли участь усі його члени: головний предсідник Йосип Лисогір, який відкрив і проводив нарадами, заступники головного предсідника інж. Степан Куропась, пані Марія Душник, Богдан Зорич, який рівночасно виконує функцію директора Канадійської Канцелярії УНС, та призначений на початку цих нарад на четвертого заступника головного предсідника новообраний на конвенції член Екзекутиви Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох та новообраний головний касир Іван Кокольський, який з днем 1-го липня перебрав формально урядування від свого довголітнього попередника та найменованого Конвенцією на досмертного почесного члена Головного Уряду Романа Слободяна, що також взяв участь у цих нарадах, як і ред. А. Драган. Першою справою на цих перших нарадах було виконання конвенційної рекомендації щодо призначення відповідного посту та приділення відповідних функцій новообраному членові Екзекутиви Володимирові Сохановi. Екзекутива однодушно приділила йому пост четвертого заступника головного предсідника та передала йому поважну частину функцій, що досі належали до головного секретаря. Функції розділено в той спосіб, що п. Сохан буде тепер керівником секретарського Відділу, себто відповідатиме переважно за канцелярійну працю рекордового департаменту, а гол. секретар д-р Я. Падох буде керівником організаційного відділу та займатиметься переважно організаційними справами.

Під час перших нарад новообраного Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу. Сидять (зліва): заступник гол. предсідника інж. Степан Куропась, головний предсідник Йосип Лисогір, новообрана заступниця гол. предсідника Марія Душник, довголітній дотеперішній головний касир і тепер досмертний почесний член Головного Уряду УНС Роман Слободян. Стоять (зліва): головний секретар д-р Ярослав Падох, новообраний головний касир Іван Кокольський, новообрані заступники гол. предсідника Богдан Зорич і Володимир Сохан та ред. А. Драган.

Останній звіт Сеніора

Звітування почав уступаючий головний касир Роман Слободян, який виконував цю відповідальну функцію понад 40 років та звітував востаннє за час від конвенції до нової каденції, відходячи тепер на пенсію. Він ствердив, що саме в часі останніх тижнів його урядування почалася в головній канцелярії перевірка діловодства стейтовими контролерами, які перевірили також здепоновані в банку вартісні папери та ствердили що все є в повному порядку. В останніх тижнях урядування п. Р. Слободяна інвестовано дальших 457,203.00 долярів, з цього 149,000 дол. інвестовано у вартісних паперах, а 208,000 дол. в гіпотечних позичках. Уступаючий головний касир дав ще загальну характеристику інвестицій та маєткового стану, додав, що його наступник Іван Кокольський поступово формально і фактично перебирає урядування, що його вже забондовано на суму 100,000 дол. та що починаючи з днем 1-го липня 1966 каса і господарка великим майном УНСоюзу і відповідальність за них переходить у нові, молодші і надійні руки.

Новий головний касир Іван Кокольський погодився із звітом свого попередника, а в дебатах над цим звітом заторкнено і вирішено ще ряд важливих справ, між ними встановлено нові умови гіпотечних позичок та рекомендовано рішучіші заходи у відношенні до тих, що не виконували б своїх зобов'язань щодо їх сплати.

Звіт Головного Секретаря

Організаційний звіт за останні тижні та за перше півріччя склав головний секретар д-р Ярослав Падох Він ствердив, що за перших шість місяців цього року зорганізовано для УНСоюзу 2,970 нових членів, у порівнянні з 1,779 новими членами, що їх зорганізовано в такому часі попереднього року. Впродовж одного тільки місяця травня зорганізовано 837 нових членів. Це дає переконливий доказ великих організаційних можливостей, якщо тільки буде відповідна організаційна активність. Цікаво, що пропорційно найбільших організаційних успіхів у тому часі добилася Канада, придбавши для УНС 626 нових членів, у порівнанні із 162 новими членами в такому часі попереднього року. Базуючись на такому досвіді та використовуючи ці можливості, УНС продовжуватиме свою цьогорічну конвенційну організаційну кампанію з метою здобути дальших 3,000 нових членів та вже з дальшою метою — заокруглити кількість членства УНСоюзу у його 75-річчя, що припадає в 1969-му році, до повних 100,000. Багато заходів у цьому відношенні вже пороблено, інші плянуються.

Звіт і пляни директора Канадійської Канцелярії

За стан і розвиток Українського Народного Союзу в Канаді в першій половині цього року звітував новообраний канадійський заступник головного предсідника та директор Канадійської Канцелярії УНС Богдан Зорич. Уже в попередніх звітах стверджено небувалі успіхи УНСоюзу в Канаді. Це не дістеся само від себе, на це треба працювати і цю працю виконували канадійські головні урядовці, організатори, урядовці відділів. З'ясувавши стан і можливості дальшого розвитку УНС в Канаді, п. Зорич подав і загальний плян своєї праці, в цьому й реорганізацію канцелярії УНС в Торонті, його перехід на повну організаційну активність з днем 1-го серпня ц.р. та заплановані поїздки, зокрема на Захід Канади, співпраця та функції інших головних урядовців — головного контролера Івана Геврика та головних радних Василя Дідюка і Дмитра Попадинця.

Звіти Заступників Головного Предсідника

На чотирьох заступників головного предсідника тільки перший з них, інж. Степан Куропась, виконував цю функцію з дотеперішньої каденції й він склав короткий звіт, зокрема із своєї активности як голова Конвенційного Комітету в Шикаго. Три дальші заступники гол. предсідника: Марія Душник, Богдан Зорич і Володимир Сохан почали свою каденцію з днем 1-го липня, отже ще не було часу на розгорнення їхньої активности в цьому характері.

Головний Предсідник дає загальний огляд

Про загальний стан УНСоюзу в усіх ділянках його активности звітував його головний репрезентант, гол. предсідник Йосип Лисогір. Характеризуючи організаційний розвиток, звітодавець твердив, що він є добрий, але міг би бути ліпший, як зважити, що тепер, у порівнянні з попередніми роками, працює більше кваліфікованих організаторів, що УНСоюз має більше родів забезпеченевих грамот та що загальні організаційні зусилля є більші і коштовніші. У касовому відділі — прибутки збільшились, але постійно збільшуються і видатки. Збільшення коштів та подорожіння адміністрації такої великої установи можпершу чергу новими органіна і треба рівноважити в заційними успіхами. Адміністрація „Свободи" вдержується приблизно на минулобалянсу. Поважний зріст річному поземі щодо свого прибутків у першому півріччі виявила Союзівка, але збільшуються також видатки на адміністрацію, без додаткових інвестицій.

Нове приміщення для УНС в новому році

Гол. предсідник Й. Лисогір окрему увагу звернув у своєму звіті на віддавна рекомендовану Головним Урядом зміну приміщення для Головної Канцелярії УНС. Звітодавець ствердив, що вже після конвенції розглянено цілий ряд можливостей і їх з'ясував. Він висловив надію і бажання здійснити ці рекомендації вже в наступному, 1967-му році.

Видавничо-культурні справи і пляни

Про видавничо - культурну діяльність і пляни звітував ред. Антін Драган. Недавня 26та конвенція прийняла і одобрювала всі рекомендації і пляни щодо дальшого розвитку і розбудови видавництва УНСоюзу, але не одобрила їх головної передумови — підвишки передплати. Треба шукати інших можливостей, щоб і ця важлива ділянка праці УНСоюзу поступала та розвивалася разом з іншими. Звітодавець з'ясував ряд запланованих на найближчий час змін і поліпшень у періодичних виданнях УНС: щоденнику „Свобода", англомовному „Українському Тижневику" та дитячому місячнику „Веселка". Зокрема плянується розв'язати, нарешті, проблему постійних залеглостей у використовуванні прийнятих до друку матеріялів, головно дописів із життя наших громад та організацій Заплянoвано і вже в найближчому часі „Свобода" матиме свій періодичний літературно - мистецький додаток. Будуть продовжуватись і розгортатись книжкові видання. Екзекутива, приймаючи рекомендацію Культурної Комісії, доручила робити всі можливі заходи, щоб другий том монументальної Англомовної Енциклопедії міг появитися друком в наступному, 1967-му році. Прийнято в принципі або рекомендовано приготовити точніші пляни щодо публікацій з нагоди 75-річчя „Свободи" в 1963 та 75-річчя УНСоюзу в 1969-му роках.

Створено шість комісій

Після звітів та дебат над ними і відповідних ухвал, Головний Екзекутивний Комітет одноушно прийняв пропозицію свого головного предсідника Йосипа Лисогора та створив шість окремих

(Закінчення на стор 3)

ВІДЗНАЧЕНО ПЕРЕБУВАННЯ М. КОЦЮБИНСЬКОГО НА СИЦИЛІЇ

Таорміна, Сицилія. — Українська Вільна Академія Наук у Канаді в акції поповнення колекцій творів Михайла Коцюбинського в місцях перебування письменника в Італії в роках 1911-1912, передала комплет творів письменника до бібліотеки на Капрі, на руки директора д-ра Л. Блад'є. В днях 27-29-го червня голова УВАН в Канаді д-р Я. Рудницький відвідав Культурно - наукові установи в Мессіні й Тарміні на Сицилії, де письменник перебував у 1912 р. В окремій церемонії з цього приводу в Публічній Бібліотеці Таорміни відмічено перебування М. Коцюбинського в цьому місті та передано на руки директора С. Бугеца матеріяли з відповідною дедикацією.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ВІЛЬСОН ЇДЕ ДО МОСКВИ, — ПІСЛЯ ТОГО ДО ЗДА

Лондон. — Офіційно оприлюднено, що британський прем'єр Гаролд Вільсон поїде в найближчому тижні до Москви, формально для відвідин британської торговельної виставки, і буде там від 16-го до 18-го цього місяця. Совєтський прем'єр Алексєй Косиґін просив Вільсона, щоб той уважав себе гостем у совєтського уряду і Вільсон прийняв. За всіма західніми коментарями — головною темою розмов між британським і совєтським прем'єрами буде знову В'єтнам, при чому тепер буцімто існують більші шанси, що Совєтський Союз погодиться взяти разом з Британією ініціятиву щодо скликання нової Женевської конференції для мирного закінчення війни у В'єтнамі. Ті дві держави були спонзорами Женевської конференції з 1954 року про Індокитай та з 1962 року про Ляос. Коли в лютому цього року Вільсон пропонував те саме совєтським ватажкам у Москві, то вони рішуче відмовились. Деякі коментатори припускають, що тепер Москва вже менше лякається демагогічних закидів збоку Пейпінґу у „зраді" в'єтнамської справи, якщо вона посередничала б у мирових заходах, та що після останніх посилених американських бомбардувань Північного В'єтнаму тамошні комуністичні вожаки мусять зрозуміти, що дальша війна буде коштувати їм страшенне дорого і не має виглядів на виграу. Швидко після повороту з Москви, Гаролд Вільсон приїде на один день, 29-го липня ц.р. до Вашинґтону, щоб поінформувати президента Джансона особисто про хід і вислід своєї подорожі до Москви. Вільсон морально - політично скріпив свою позицію перед відлетом до Москви, віднісши ще одну перемогу в своїй партії. Він поставив під голосування на конференції парляментарної групи тієї партії справу схвалення чи відкинення закордонної політики уряду у зв'язку з атаками лівого крила Партії Праці проти принципового підтримування Британією становища ЗДА в справі В'єтнаму, — при чому пов'язав з тим голосуванням питання довір'я до уряду. Вільсон виграв 214 голосами проти 46. Подорож Вільсона до Москви збільшила скількість вісток в міжнародній пресі ніби про зріст шансів замирення у В'єтнамі.

Президент Джансон конферував з секретарем оборони МекНамарою про В'єтнам

Сан Антоніо, Тексас. — В Тексаському Білому Домі, де перебуває тепер американський президент, відбулась нарада, в якій президент Джансон дискутував справу В'єтнаму з секретарем оборони Мек Намарою і іншими членами уряду й дорадниками. Саме минув тиждень від часу, коли ЗДА почали бомбардувати Ганой і Гайфонґ. Оцінюючи воєнну ситуацію у В'єтнамі, Президент сказав попереднього дня під час пресової конференції, що ганойський уряд вже не вірить у свою перемогу в Південному В'єтнамі. Про вислідн в Сан Антоніо немає ніяких повідомлень. МекНамара залишився в літній резиденції Президента на ніч і звідтам поїде на конференцію з головним командантом збройних сил на Тихому океані адміралом Шарпом у п'ятницю в Гонолюлю. В конференції взяв участь також Клярк Кліфорд, голова Президентської Дорадчої Комісії для розвідки за кордоном.

Американське летунство створило у В'єтнамі успішну систему проти совєтських ракет

Сайґон. — В минулу середу 6 липня американське летунство перевело рекордове число налетів проти Північного В'єтнаму, але й зустріло так само рекордово сильний спротив збоку протилетунської комуністичної оборони. За первісними пресовими вістками комуністи вистрілили проти американських літаків 27 до 29 ракет совєтської продукції. Опісля офіційно стверджено, що таких ракет вистрілено 16 — все одно найбільше число з цілої в'єтнамської війни. Хоч не подано докладного числа американських бомбовиків, що брали участь у 106 налетах за 2 і пів год., проте було їх найменше кілька десятків. Ні одна ракета не поцілила ніодної американської машини, дармащо проти одного бомбардувальника типу „Тандерчіф 7-105" вистрілено аж три совєтські протилетунські ракети. Американські летуни ствердили згодом, що це сталося не випадково і не внаслідку поганого вишколу північнов'єтнамської залоги совєтських ракетних становищ, але внаслідку плянової і докладно випрацьованої системи, яка єднає тактику лету американських джетів та застосування електронічних споруд для дезорієнтування і паралізування електронічних апаратів у совєтських ракетних викиднях. Зате американські бомбовики знищили три протилетунські ракетні становища. Знищено теж знову залізничну сполуку між Північним В'єтнамом і комуністичним Китаєм.

Закінчується підготова нових українських літургічних видань

Рим. — Згідно з повідомленням Українського Прес.-Бюра, Міжєпархіяльна Літурґічна Комісія Української Католицької Церкви, під зверхністю Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, саме викінчує підготову нових літурґічних видань в українській мові для богослужебного вжитку в укр. кат. Церкві. Спершу буде видано в Римі український переклад євангелій та апостолів на неділі й свята, відповідно оформлений для догідного читання на богослуженнях. Потім слідуватиме повне літурґічне видання українського перекладу євангелій та апостолів, себто цілий текст Нового Завіту, відповідно розподілений на богослужебне читання через цілий літурґічний рік. Після видання українського перекладу щоденних молитов, з благословення Верховного Архиєпископа, у новім молитовнику „Господи до Тебе підношу душу мою", проголошеного в „Благовіснику", кн. 2-4 (1966 р.), — літурґічне видання євангелій становитиме чергову реалізацію літурґічних постанов усього Українського Єпископату про постепенне запроваджування живої української мови в богослуженнях, як про це повідомлено в офіційнім органі „Благовісника", кн. І за 1966 рік.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Чи В'єтнам – друга Корея?

Відколи тільки З'єднані Держави поважно заанґажувались по боці Південного В'єтнаму в його війні проти комуністичних партизанів, організованих, вишколюваних і озброюваних у Північному В'єтнамі та перекидуваних на південь, преса звикла порівнювати В'єтнам із Кореєю. Роблено це в передбачуванні, що коли не вдасться швидко зліквідувати комуністичну диверсію, то тамошня війна буде посилюватись — однаково щодо кількости вояків по обох боках, як території і засобів воювання. На превеликий жаль, з нинішньої перспективи вже ясно, що американські керівні чинники не доцінили сили і можливостей комуністичної диверсії. Спершу вони думали, що можна буде перемогти її самими тільки південнов'єтнамськими збройними силами і тому Америка обмежувалась до вишколювання, озброювання і фінансування щораз нових з'єднань південнов'єтнамських збройних сил. Згодом додано їм американських дорадників. Щойно від кругло двох років американські військовики почали брати й активну участь у бойових діях, а ступневе збільшування американських з'єднань у Південному В'єтнамі досягло кругло 280.000. Але ведено ту війну все ще півзасобами. Наприклад, від року керівні військові кола дораджували бомбардування газолінових збірників у Північному В'єтнамі — щойно 28 червня ц. р. переведено такі перші налети.

Внаслідку війна не закінчувалась, а продовжувалась. Самі комуністи примушували президента Джансона на загострювання воєнних методів, що їх він не хотів, сподіваючись, що тільки половинними засобами вдасться осягнути згоду комуністів на мирові переговори. Противники загострювання методів війни лякали Президента й американську громадську думку загрозою інтервенції збоку Комуністичного Китаю, себто перетворення В'єтнаму у другу Корею. Вони вказували на великі втрати у Корейській війні і на остаточне закінчення тієї війни — без вигри і без програ для будь-котрої сторони. Вони забули тільки, що війну в Кореї можна було також блискуче виграти, як би генерал Мек Артур дістав був дозвіл знищити летунством промислове запілля Комуністичного Китаю.

„З'єднані Держави розглядали і прийняли риск втягнути ближче Червоний Китай і Совєтський Союз в допомогу Північному В'єтнамові" — читаємо в „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" на 11 липня ц. р. Найбільші американські військові фахівці — читали ми вже раніше — завжди твердили, що Америка не має чого лякатися інтервенції збоку Комуністичного Китаю у В'єтнамі, а й державний секретар Дін Раск та секретар оборони Роберт МекНамара заявили, що минувся вже час „безпечного запілля" для Комуністичного Китаю. Можна припускати, що в Пейпінґу здають собі також справу з наслідків, що їх мала б їхня інтервенція у В'єтнамі: збомбардування китайських атомових становищ американським летунством, перекинення на азійський континент десанту вільної китайської армії, загроза знищення комуністичного режиму в Китаї. Останній фермент в рядах компартії Китаю зміцнив переконання, що Комуністичний Китай — це велетень на глиняних ногах.

І тому можна зрозуміти коментарі американської преси, які вважають за черговий пропаґандивний блеф широку заяву комуно-китайського уряду, що ось поширене бомбардування Північного В'єтнаму від 28 червня ц. р. „звільнило" китайських комуністів „від усіх застережень і обмежень" та що вони можуть „протиставитись на суші американцям, які атакують з неба і з моря". Очевидно, нічого ніхто не всилі твердити з цілою певністю: може саме внутрішня колотнеча в рядах китайських комуністів дорадить їх головачам розпочати авантюру, щоб відвернути увагу власних громадян від усієї внутрішньо-китайської мізерії. Але це не була б траґедія — як її лякаються американські й міжнародні пацифісти і всі ті, які в загостренні методів воювання вбачають віддалення від миру. Тільки наявність великої збройної сили відстрашує ворога від аґресії, — і тільки рішучий наступ сполучений з моментом заскочення — є передумовами воєнної вигри. І тому нема чого лякатися, що В'єтнам перетвориться у другу Корею. 17-та паралеля, яка ділить Північний і Південний В'єтнам, не буде другою річкою Ялу, що врятувала Комуністичний Китай в Корейській війні. Можна сподіватися, що прикрий досвід таки навчив американських лідерів не повторяти історичних помилок.

Богдан Галайчук

СУМНИЙ КІНЕЦЬ АРҐЕНТИНСЬКОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ СПРОБИ

I

Буенос Айрес. — 12 жовтня 1963 р. Артуро Іллія перейняв був владу в Арґентині. „Сивий добродій, що їхав відкритим автом з Конґресу до будинку президентського уряду, дискретними, стриманими рухами рук відповідав на вітання громадян, що залягли вулиці й балькони, виявляючи радість. Небурхливу радість, притаманну латинському темпераментові, а здержливу, з відтінком турботи, радість громадянина, свідомого ціни демократії та небезпек, які чигають на неї". Так описували ми настрій того дня („Свобода" з 26 жовтня 1963). А причин до турботи не бракувало. Починаючи від першого військового перевороту, 1930 року, Арґентина втратила була дотогочасну конституційну континуативність, мала за собою 10 років консерватавної тоже - демократії, 12 років перонівської, зазнала президентури інфільтрованого Фрондізія, а після його усунення винятково бурхливе інтерім, з двома кривавими збройними зударами між двома фракціями збройних сил („синіх" з „червоними"). Вибір Іллії, у липні 1963, створював справжній „геппі енд", що закінчив той період, ратуючи арґентину перед контркандидатом, що був експонентом фрондізівсько - фрихерівської інфільтрації.

З тієї перспективи можна було собі уявити різні небезпеки для відреставрованої автентичної демократії, але переходило людську уяву те, що сталося 28 червня 1966 р. о годині 7.30 вранці: сивий добродій покинув будинок президентського уряду, усунений збройними силами; а на другий день сів на президентському стільці не хто інший як генерал Карльос Онґанія, той, що його ще недавно вважали символом леґалізму.

Продовж двох перших років, Іллія не мав найменших труднощів зі збройними силами, яких постава була зразкова. „Не штука Іллії урядувати в таких умовинах — говорили фрондізисти — але куди трудніше завдання мав Фрондізі, під безнастанним тиском військових ультиматумів". Справді, контраст кидався у вічі, і зреґабілітував армію, очолену впродовж тих двох років Онґанією. Виявилося, що коли збройні сили постійно дивились Фрондізі в руки та ставили йому ультиматуми, мали до того поважну причину: недовір'я до президента, якого минуле та, що гірше, теперішня політика, давали аж надто багато причин до підозрінь. Перестали бавитися в політику та обмежилися до специфічних завдань („професійна лінія" проголошена Онґанією), як лише їхнім зверхником став президент чесний, вільний від підозрінь, навіть коли його політика викликувала чималі застереження у військових колах — і то не лише у військових.

Наприклад у травні 1965 р., збройні сили — в тому й Онґанія — були рішуче за участю в інтервенції у Домініканській Республіці. Незалежно від традиційної протикомуністичної постави, керувалися теж національним інтересом та престижем: коли не візьмуть участи, дадуть себе до решти здистансувати Бразилії, споконвічному ворогові на південноамериканському терені. Міністер закордонних справ, Заваля Ортіз та оборони, Суарез, теж були рішуче за інтервенцією, президент мовчав,тому незабаром експедиційний корпус був готовий до виїзду. Щойно тоді президент заборонив участь в інтервенції, наражуючи збройні сили на посміховище. Не зважаючи на те, Онґанія ні ніякий інший генерал чи адмірал не висловили найменшої критики.

Військовики не мішалися до політики, але турбувалися деякими чіткими політичними недоліками й небезпеками, та вказували на них президентові, у коректній формі, службовим шляхом. Іллія або збував їх мовчанкою, або короткими загальниками: все, мовляв, гаразд, немає причини до турботи (постійний рефрен його промов, які, до речі, виголошував, при різних нагодах, майже щонеділі). В останніх тижнях, коли побачив, що земля під ним хитається, обіцював поправити найгостріші недоліки — і на обіцянках кінчилося. Той, притаманний Іллії, підхід був фатальний. Військових понижувало і дратувало, що президент трактує їх як дітваків, навіть не завдаючи собі труду заперечувати їхні тези, з якими не погоджувався. І, що гірше, така постава президента (якого впертість доводила до розпачі теж однопартійців) відбирала всяку можливість виходу зі сліпої вулички в леґітимних рамах, на основі рішень самого таки президента. Не оправдуємо перевороту, але мусимо признати, що військо (точніше: теперішній начальний вождь ген. Пістаріні) рішилося на нього щойно тоді, як вичерпано всі можливості діялогу з президентом.

Можливо, що фраза „діялог армії з президентом" викличе іронічну усмішку у американського читача; Труман не вів діялогу з Мек Артуром, лиш наказував йому, і усунув його безпардонно, коли генералові не були до вподоби президентські накази. Та що ж — що край то обичай; який позитивний не був би американський модель, годі імітувати його механічно по всьому світі, не враховуючи специфічних місцевих умовин. Де немає такої тривкої адміністративної структури як американська, не на кого іншого як на збройні сили спадає відповідальність за континуативність державного ладу. І збройні сили бо нять країну проти аґресії у її сучасній версії, притаманній Латинській Америці, себто субверсивної аґресії. Нічого дивного, що збройні си висловили перед президентом турботу за три справи: вибори 1967 року, комуністичну інфільтрацію та хаотизацію країни; і що домагалися від президента конкретної, реальної розв'язки тих трьох різних питань.

У березні 1965 р. здобули пероністи блискучу виборчу перемогу. Тоді стало очевидно, що переможуть теж у виборах на губернатора провінції Буенос Айрес, у березні 1967, і тоді повна контроля, включно з поліцією, передмістя федеральної столиці перейде у перонівські руки, що було б недопустиме. Вже тоді писали газети, що, коли Іллія не поправить впору економічної ситуації (яку пероністи демагогічно капіталізують), прийдеться перевести його заздалегідь, щоб не кидалось у вічі його протиперонівське, „протина-

(Продовження на стор. 3)

ЧИСТКА В ЮҐОСЛАВІЇ

Пленарне засідання Центрального Комітету комуністичної партії Юґославії, що відбулось в літній резиденції маршала Тіта в Бріоні, перевело великі і засадничі зміни у самому партійному апараті. Вживаючи популярного слова, можна говорити про велику чистку в юґослав'янській комуністичній партії. Коли майже всі дотеперішні чистки у комуністичних партіях СССР чи Китаю, а то й інших країн ішли по лінії винищення ворогів заскорузлої партійної догми, в Юґославії навпаки „вичистили" старого догматика і керівника поліційної системи Олександра Ранковіча.

Ранковіч займав в останній час пост заступника президента Юґославії і загально вважався наступником Тіта на пості президента. Це старий комуніст і випробуваний бюрократ комуністичної системи. Він народився 1910 року в сім'ї сербського селянина під Београдом. Як і Тіто, почав у юності вчитись кравецтва, але скоро був втягнутий до контрольованої комуністами профспілкової системи, далі до комуністичної ліґи молоді в Юґославії і вже в 19 році життя попав у тюрму. Після виходу з тюрми в 1936 р. він відбув військову службу, яку закінчив саме напередодні війни, готовий перейти до сербської партизанки. В партизанській комуністичній армії Ранковіч здобув ступінь генерал - майора й очолював відому організацію таємної поліції Озна, що уславилась безпощадністю у відношенні до політичних противників. Після встановлення комуністичного режиму в Юґославії Ранковіч був призначений міністром внутрішніх справ і контролював цю ділянку, включно з поліцією, до останніх днів перед чисткою. В додатку він був також головою так званого оргбюра — персонального сектора партії, а в 1963 р. був ще й вибраний віце-президентом Юґославії. Ранковіч був з молодих років у приязних взаєминах з Тітом і в Юґославії і закордоном загально вважали, що він певний наслідник Тіта на пості президента.

Разом із Ранковічом вичистили його найближчого співробітника — шефа таємної поліції Свєтіслава Стефановіча. Самий Тіто говорив на конґресі у Бріоні про Ранковіча, як про провідника „відколеної групи" — головно в питанні про економіку країни і ворога „партійної лінії", хоч не забув згадати про всі заслуги Ранковіча для перемоги комунізму в Юґославії. У вислідї цієї критики усунено Ранковіча із провідних постів у комуністичній партії Юґославії, а саме з членства в лізі комуністів, і з посту секретаря Центрального Комітету партії. Ранковіч самий зрезиґнував із виборного посту віце - президента. І Ранковіч і Стефановіч мали нагоду виявити своє становище перед партійним синедріоном, що вказує на демократизацію системи в Юґославії, хоч і невідомо, що вони сказали на свою оборону.

Саме демократія є головною причиною теперішньої чистки в юґослов'янській комуністичній партії. Вже від часу Джіласа проблема демократизації відносин у Юґославії стоїть в осередку політичного життя. Правда, Джілас із його „Новою клясою" — це критика пануючої партійної оліґархії. Це також правда, що Джілас опинився у в'язниці і його критика не знайшла визнання у провідників партії. Але щораз більше чується у Юґославії, головно між молоддю відклики до конституції, яка запевняє свободу навіть і не - комуністам. Недавно один із юґослав'янських інтелектуалістів почав домагатись дозволу на видання критичного до партійної лінії журналу.

Вичищення Ранковіча вказує на те, що ліберальні голоси в Юґославії посилюються. Різно оцінюють останню чистку в Юґославії. Ранковіч є сербом, який заступав ідею централізації всього економічного і суспільного життя і тому деякі бачать поправу на національному відтинку, бо Юґославія — це федерація кількох національних республік. Це також у деякій мірі афронт для СССР, бо політика большевиків будувала свої пляни в Юґославії на Ранковічові, як на наступникові Тіта.

Та покищо рано, та й неможливо говорити про демократизацію системи в Юґославії. Під тиском народу партія мусіла поступитись, ліквідуючи, як це було і в Совєтському Союзі із Берією, бюрократа, відповідального за внутрішні справи в державі. На повну демократизацію не може дозволити собі комуністична система, бо це означало б неминучий її упадок. Диктаторські уряди самі себе не зліквідують, їх треба ліквідувати. Але можна сподіватись, що комуністична партія в Юґославії допустить до голосу більше ліберальні кола і далі намагатиметься балянсувати між твердою партійною лінією, яка єдина може втримувати комуністичний уряд, і ліберальною опозицією, що прикидатиметься споважною демократією.

Т.

СОЦІЯЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І МЕДИЧНА ОПІКА

Кожна особа, що має 65 років життя і є зареєстрована в системі Соціяльного Забезпечення, одержала брошуру п. з. "Helth Insurance under Social Security".

В тій брошурі подано вказівки, як система медичної опіки „Медікер" буде діяти і які користі буде давати.

Кожна зареєстрована особа одержує виказку Helth Insurance under Social Security". Хто такої виказки не одержав, повинен негайно повідомити про те місцевий відділ соціяльного забезпечення. Ту виказку треба мати при собі і в потребі показати її лікареві, згляднo зарядові шпиталю.

Медична опіка — Медікер — складається з двох родів забезпечення: шпитального і медичного.

Здається, що мало є таких старших осіб, котрі не були зареєстровані на оба роди забезпечення, а то тому, що саме шпитальне забезпечення не дає достаточної опіки і ту опіку доповнює частинно медичне забезпечення.

За додаткове медичне забезпечення треба платити 3 доляри місячно і ту квоту потручує соціяльне забезпечення з тої квоти, котру кожного місяця виплачує чеком даній особі.

Які користі дають ті два роди забезпечення?

Шпитальне забезпечення, що обов'язує вже від 1-го липня 1966 р., дає забезпеченому чотири роди користей, а то:

1. Шпитальне лікування на протязі 90 днів, з тим застереженням, що за лікування на протязі перших 60 днів треба доплатити 40 долярів, а дальших 30 днів треба доплатити по 10 долярів денно. Значить, що як хтось потребує лікування в шпиталі через повних 90 днів, то доплатить до шпитального лікування 340 долярів. Решту коштів шпитального лікування покриє Соціяльне Забезпечення, однак з виключенням коштів за услуги лікарів і хірургів. Але, хто має додаткове медичне забезпечення, платить за нього 3 доляри місячно, то кошти лікарів і хірургів будуть вцілості або в великій більшості покриті з фонду медичного забезпечення.

2. Коли хвора особа не потребує вже довше бути на лікуванні в шпиталі, але ще не є зовсім здорова, щоб вернутися до дому, і її ще треба трохи лікувати, то таку особу, на внесок лікаря, можуть примістити в піклувальнім домі (Нерс. Говм), де нею заопікуються піклувальниці. В такім домі може дана особа потребувати до 100 днів, але з тим застереженням, що за перших 20 днів перебування всі кошти поносить Соціяльне Забезпечення, а дальших 80 днів треба доплачувати по 5 долярів денно. Хто, однак, має медичне забезпечення, то кошти лікарів, що відвідають хворого в такім домі, будуть покриті з медичного фонду. Такі доми будуть впроваджені щойно від 1-го січня 1967 року.

3. Може бути також так, що лікар рішить, що дана особа не потребує ані шпитальної ані піклувальної опіки, бо може лікуватися дома. Тоді шпитальне забезпечення покриє кошти 100-разових лікарських візит в дома на протязі одного року, з тим однак застереженням, що така особа була в шпиталі найменше через 3 дні, і з тим дальшим застереженням, що лікар має зарядити таке домашнє лікування на протязі 14 днів від часу, коли така особа опустить шпиталь, згляднo лікувальний дім. Хто однак має медичне забезпечення, значить, хто платить 3 доляри місячно, то кошти домових візит лікарських і кошти потрібних лікарств будуть покриті з фонду медичного забезпечення.

4. Шпитальне забезпечення дає ще і четверту користь, а то тоді, коли треба зробити позашпитальне діягностичне розпізнання хвороби, як, наприклад,: пересвітлення рентґеном, проба крови і мочу, проба діяння нирок і т. п. Діягностичне розпізнання відбувається все в однім і тім самім шпиталі. Дана особа заплатить 20 долярів за 20-денний протяг часу, а шпитальне забезпечення доплатить 80 відс. рештуючих коштів. Але тут знову медичне забезпечення допоможе покрити кошти лікаря.

Тепер про медичне забезпечення:

Хто має медичне забезпечення, той відповідає за перших 50 долярів коштів лікування. Такі кошти, звичайно, обраховується по упливі одного року. Наприклад: рахунок лікаря по упливі одного року виносив 500 долярів. Цю квоту покривається так: перших 50 долярів платить забезпечений, лишається до заплачення 450 долярів. Медичне забезпечення платить 80 відс. з квоти 450 долярів, себто 360 дол., а решту — 90 дол. платить обезпечений, значить, на квоту 500 долярів лікарського рахунку заплатить забезпечений перших 50 долярів і доплатить квоту 90 дол. Мавши медичне забезпечення, дана забезпечена особа може довільно вибрати собі свого лікаря, котрий має право до лікарської практики в своїм стейті.

Медичне забезпечення дає такі користі:

Право до медичних і хірурґічних лікувань і операцій, до діягностичних устален, до потрібних лікарств на підставі лікарських рецепт, до помочі лікувальниць. Натомість лікарства, котрі можна набути без лікарської рецепти, наприклад, аспірина і т. п., має собі сам забезпечений купити.

З повище неповного представлення Соціяльного Забезпечення Здоров'я виходить, що це забезпечення осіб понад 65 років не є зовсім безплатне, що забезпечена особа є обмежена часом, що не всі недомагання підлягають тому забезпеченню, бо виключають лікування зубів, очей, слуху і різні щеплення. Американське Соціяльне Забезпечення Здоров'я не є забезпеченням повним, таким, як це є у Великій Британії, Швеції або в інших європейських країнах, де не лише особи понад 65 років, але взагалі всі особи від часу їх народження аж до смерти є охоплені соціяльним забезпеченням, кошти якого покриває держава. Є однак надія, що з часом соціяльне забезпечення здоров'я і в Америці буде зреформоване і поширене. Щоб бути зовсім вільним від доплачування додаткових коштів, треба окремо забезпечитися у відповідних забезпеченевих установах за заплатою около 2.50 дол. місячно. Тоді дане забезпеченеве товариство переймає на себе обов'язок заплатити ті всі додаткові кошти шпитального і медичного лікування.

Д-р Юрій Срібний

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(28)

На цей ультимативний лист мусіла надійти відповідь, і то відповідь позитивна, бо від того часу Франко звертався до Ольги через „ти", а не через „пані", як було перед бажаною відповіддю. З того 1875-го року походить і один із перших сонетів І. Франка про жіноче серце, яке напевно є „серцем" Ольги Рошкевичівни. Цим сонетом „вона може бути гордою", на думку Ір. Книш, яка гадає, що й „інші жінки" можуть гордитися цим сонетом 19-річного Франка. Ось він:

Жіноче серце! Чи ти лід студений,
чи запашний, чудовий цвіт весни?
Чи світло місяця? Огонь страшенний,
що нищить все? Чи ти, як тихі сни

Невинности? Чи як той стяг воєнний,
Що до побіди кличе? Чи терни,
чи рожі плодиш? Ангел ти надземний,
чи демон лютий з пекла глибини?

Чим б'єшся ти? Яка твоя любов?
В що віриш? Чим живеш? Чого бажаєш?
В чім змінне ти, а в чім постійне? Мов!
Ти океан — маниш і потопляєш.
Ти рай — добутий за ціну оков.
Ти літо — грієш враз і громом убиваєш.

(XV, Б, 10-11)

І. Франко здобув серце коханої дівчини і пірнув у студентське й громадське життя. Це була осінь 1875-го року, але в серці 19-літнього юнака це була райдужна весна . . .

„Лекції на університеті не дали мені нічогісінько"

Так згадував Франко про свої студії у львівському університеті у цитованім вже листі до М. Драгоманова в 1890 році. Лекції зовсім не зайняли молодого Франка, вони не дали йому ані методи, ані якихось нових здобутків в ділянці знання. „Я слухав клясичної філології у пок. Венцлевського й зівав, слухав української граматики й літератури у д-ра Омеляна Огоновського" (I, A, 167). Зате Франко багато тоді читав, і то більше наукових праць, як белетристики. Пізніше він згадував про свої університетські студії, кажучи, що „його брали холодні дрижаки" на згадку про дидактичні, безглузді лекції Венцлевського, Черкаського, Огоновського, про тяжке пережовування мертвої книжкової вчености. Молодий юнак „пристрасно прагнув знання, але одержав тільки мертвий крам . . . Студіювання ради хліба, а не науки — це було гасло тодішнього університету . . . Я розчарувався, відчув огиду і почав шукати знання поза університетом".

У згаданій відповіді О. Войташевському Франко доповнив і дещо змінив цю свою думку про університет. Там він писав, що на університеті у Львові, не зважаючи на потребу заробляти дещо письменською працею, я ходив досить пильно на лекції, робив колоквії (піврічні екзамени) з української мови та словесности, написав латинською мовою для семінару клясичної філології розвідку про Лукіянові „Розмови богів" (VI, 336).

Не маючи повного вдоволення з праці у зв'язку зі студіями в університеті, Франко шукав інших місць, не міг би заспокоїти своє зацікавлення літературними й науковими справами.

У Львові тоді були дві студентські організації: „Академический кружок", до якого належали студенти русофільського (москвофільського) напрямку, і який видавав двотижневик „Друг", та „Дружній лихвар" із студентами народовецького, українського напрямку.

Радник Найвищого суду у Відні Антін Дольницький (1853-1954), один із співредакторів „Друга" в роках 1874-1876, написав спогади про ті роки, коли І. Франко працював в часописі „Друг".

Москвофільський „Академический кружок" одержував „підмогу з боку тоді саме пануючої русофільської партії політиків, громадян мав в каменицях „Народного дому", що також був в руках москвофілів, безплатну домівку і матеріяльну поміч, а його члени припливали майже зі всіх тодішніх галицьких гімназій, де панував русофільський дух" (І. Франко у спогадах, ст. 99). В „Лихварі" гуртувалися національно свідомі, ідейні одиниці, які гостро виступали проти „русских", але, на думку Дольницького, мали ту хибу, що не зав'язували зносин, не аґітували серед гімназіяльної молоді ні у Львові, ні на провінції, щоб придбати собі прихильників" (100).

І. Франко першу свою поезію надрукував в „Друзі" в 1874му році, бувши учнем 8-ої кляси в дрогобицькій гімназії і підписавшися як „Джеджалик". Більшість редакційної колеґії складалося з москвофілів, і тому цей часопис видавався, як пише А. Дольницький, „рутенською мовою, хоч українські редактори хотіли ввести народну українську мову. Члени редакційного комітету Степан Лабаш (москвофіл, пізніше в 1880-1882 рр. редаґував москвофільську гумористично-сатиричну газету „Страхопуд") і Андрій Климко гостро проти цього протестували.

(Далі буде)

Ню Йорк, Н. Й.

ЩЕ ПРО ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Старанням окремого Громадського Комітету відбулася 21-го травня Академія, присвячена 40-им роковинам трагічної смерти Голови Директорії і Головного Отамана Війська і Фльоти Української Народної Республіки, св. п. Симона Петлюри. Загальний перебіг святкування був відмічений в ч. 95 „Свободи" з 24 травня, але ця Академія заслуговує на ширшу згадку.

Це відноситься передусім до особового складу Комітету, що дбайливо підготовив і влаштував Академію. Постав він з ініціятиви Представництва Виконавчого Органу Української Національної Ради в ЗДА і Центрального Комітету Вшанування Пам'яті Симона Петлюри в Америці та згуртував в собі майже всі громадські, комбатантські і молодечі організації на терені Ню-йорської метрополії, що заступають різні ідеологічні угруповання. На голову Комітету був обраний одноголосно проф. Іван Крамаренко, голова Представництва В. О. УНРади. Завдяки складові Комітету Академія прибрала характер загальноукраїнської події і зайвий раз доказала, що Головний Отаман Симон Петлюра був визнаний всенародним авторитетом і його пам'ять є дорогою всім українцям без різниці віровизнання, територіяльного походження і партійної чи групової приналежности.

Академію відкрив голова Центрального Комітету Пошанування Пам'яті Симона Петлюри в Америці, генштабу ген. - хор. Аркадій Валійський. Закінчив промову генерал палким закликом до української молоді, яка приходить на зміну старшому поколінню, щоб вона залишилася вірною заповітам Головного Отамана і продовжувала та завершила апочатковане ним діло визволення.

Після того слідував апель комбатантських і молодечих організацій, — переведений на військовий лад. На сцені біля великого портрету Головного Отамана виструнчились відпоручники поодиноких організацій з організаційними прапорами. В апелю взяли участь: ОбВУА, Братство УСС, Братство І УД УНА, Об'єднання кол. Вояків УПА, СУМА, Пласт і ОДУМ. Після слова командата апелю д-ра Івана Козака, учасники апелю на його команду віддали вояцьку почесть пам'яті Головного Отамана, а сурмач Духової Оркестри парафії св. Юрія, п. Михайло Баб'як, що прибув з почотом 2 оркестрантів в одностроях, заграв „прощальний салют". Ця настроєва точка програми внесла вояцьку атмосферу, яку піддержували прапори місцевого Відділу ОбВУА і Станиці Братства І УД УНА, що флянгували портрет Головного Отамана, як також почесна варта біля того ж портрету, яку несли ввесь час колишні вояки, члени ОбВУА на переміну з членами Братства І УД УНА.

Перша частина програми закінчилася літературним монтажем з творів Симона Петлюри, укладу д-ра Бориса Ржепецького, ефектовність якого збільшив ще й факт, що п. Микола Француженко, який виголошував тексти Головного Отамана, має голос дуже подібний до голосу Головного Отамана. Це створило ілюзію, наче промовляє сам Симон Петлюра.

Другу частину програми виповнили, поруч ще одної промови, високого мистецького рівня продукції Хору „Думка" та відомої оперової співачки Галини Адреадіс. Обидві частини програми створили гармонійну цілість, що вповні відповідала повазі свята.

Н. Н.

● В маленькій нібн-то суверенній державі Сіккім в гімалайських горах є тепер 25.000 індійського війська, яке здебільша стаціоноване на військових станицях, уфортифікованих пунктах у висоті до 18.000 стіп. Сіккім користується військовою протекцією Індії. По другому боці дуже неясного визначеного гімалайського кордону стоять комуно-китайські війська. Панує там постійно напружена ситуація непевного перемир'я.

НОВООБРАНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

комісій для дальшого розгортання та пожвавлювання праці УНСоюзу. Створено такі комісії і в складі з таких головних урядовців:

Комісія публічних зв'язків і преси: інж. Степан Куропась, Володимир Сохан, адв. Анна Чопик, д-р Михайло Данилюк;

Жіноча комісія: Марія Душник, Анна Дубас, Анна Чопик, Марія Демидчук, Галина Олек;

Комісія молоді: Петро Пуцило, Іван Геврик, Тарас Шмагала, Степан Гавриш, Мирон Куропась, Василь Дідюк, Іван Одежинський;

Спортова комісія: Марія Душник, Ів. Іванчук, Володимир Запаранюк, Галина Олек, Андрій Джула. Рівночасно рішено запросити на голову наступних крайових кругольних змагань УНС дотеперішнього головного радного Василя Гузара з Рочестеру;

Канадійська комісія: Богдан Зорич, Іван Геврик, Василь Дідюк, Дмитро Попадинець;

Фінансова комісія: д-р Володимир Галан, Петро Пуцило, Іван Ващук, Тарас Шпікула, Анна Дубас та Дмитро Попадинець.

Крім цих новостворених комісій, існує вже від давна Культурна комісія, в склад якої входять Екзекутива і редактори та др Вол. Галан і Проф. Мирон Куропась, який очолює Дослідно - виховний комітет цієї комісії.

Екзекутива, з уваги на зміни в її складі, доповнила своїми новими членами також Стипендійну Комісію УНСоюзу, в склад якої тепер додатково увійдуть Марія Душник, Іван Кокольський, Володимир Сохан та Богдан Зорич.

Справа конвенційного протоколу

Екзекутивний Комітет прийняв до відома, що секретар 26-ої конвенції Вол. Сохан уже приготовив дотичний протокол з нарад і перебігу тієї конвенції та доручила йому і ред. А. Драгановi приготовити, в порозумінні з членами Екзекутиви, цей протокол до публікації в „Свободі" та окремою книжкою вже в найближчому часі.

Закінчення

На закінчення цих перших нарад новообраного Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу розглянено ще цілий ряд інших справ, зв'язаних з поодинокими ділянками праці і розвитку та репрезентації УНСоюзу. Пізно ввечорі гол. предсідник Йосип Лисогір закрив ці перші наради в новій каденції, бажаючи всім найбільших успіхів у дальшій праці.

Україніка у „Слявія Орієнталіс"

Варшава. — Появився в цьому році, черговий, 2-ий номер, квартальника „Слявія Орієнталіс", який видає Комітет Словянознавства Польської Академії Наук у Варшаві.

В цьому номері є стаття Януша Рігера п. з. „З бойківської та лемківської топономастики", що є продовженням його статті з попередніх зшитків на ту саму тему.

Крім цього у відділі рецензій поміщені рецензія Ельжбети Вісьнєвської на книжку П. И. Колесника „Коцюбинський — художник слова" видану в Києві у 1954. р.; рецензія на книгу М. К. Бойчука п. з. „Актова книга житомирського міського уряду кінця 16-го ст. 1582-1588 рр." (Київ 1965); та дві короткі бібліографічні нотатки на книги: В. Я. Нежилап п. з. „Українсько- російський словник географічних назв" Української РСР" (Київ, 1964) та на Я. Б. Рудницького „Ентімольоджікал дикшенери оф тге Юкрейніен ленгвидж" ч. 3 і 4 (Вінніпег, 1965).

У відділі некрологів згадка пера Пауліни Левін, присвячено пам'яті померлого у 1965 р. професора Миколи Гудзія, академіка Української Академії Наук і професора Московського університету, спеціяліста у справах староруської літератури.

У некрологу авторка не згадує про всі митарства того видатного вченого, які мусів він перейти за доби Сталіна, і врятувався від знищення тільки тим, що переїхав з Києва у Москву.

ХТО ВИБЕРЕ КЕРІВНІ ОРГАНИ УККА?

ПІДГОТОВА ДО ХІ КОНГРЕСУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Ню Йорк, Н.Й. — З канцелярії УККА повідомляють: На останньому, перед вакаціями, засіданні Екзекутиви УККА, яке відбулося в п'ятницю, 17-го червня 1966 р., обговорено та усталено справи, зв'язані з ІХ Конгресом Американських Українців. ІХ Конгрес Американських Українців, у 25-ліття існування Українського Конгресового Комітету Америки, відбудеться, як це вже відомо, в днях 7-9 жовтня 1966 року, в готелі „Ню Йорк Гілтон", в Ню Йорку. Підготовою цього ювілейного Конгресу займеться спеціяльний Комітет, що його очолює екзек. заст. президента УККА, п. Йосиф Лисогір. Конвенційний Комітет вже відбув одне засідання й відбуде друге у вівторок, 12-го липня ц.р. На першому обрано різні комісії (підготови Конвенційної Книги, Інформаційно - пресову, реєстраційну й бенкетову), а Рада Директорів УККА, на своєму засіданні 18-го червня ц.р., вибрала членів Номінаційної і Резолюційної Комісій. Усі комісії ІХ Конгресу Американських Українців вже почали працю, у чому помагає та виконує всю канцелярійну роботу Канцелярія Централі УККА.

До Канцелярії УККА в Ню Йорку вже напливають зголошення делеґатів і йде широке листування з Відділами УККА та центральними й місцевими організаціями. Зацікавлення ІХ Конгресом Американських Українців виразно збільшується і є надія, що в ньому участь візьме направду репрезентативне число делеґатів. На І Конгресі, у Вашингтоні, в 1940 році, як відомо, було 805 делеґатів, але з роками їхнє число зменшувалося і на останньому VIII Конгресі, в Ню Йорку, було їх тільки 334 особи.

Як відомо, Керівні Органи УККА вибирають делеґати, тому кожний голос важний. Крім того, цей Ювілейний Конгрес мусить бути справжньою маніфестацією нашої живучости й політичного вироблення. У ньому повинні взяти участь представники всіх прошарків нашого громадянства, громадсько - суспільних, професійних, молодечих і всіх інших діючих на терені ЗДА організацій, щоб ІХ Конгрес дійсно був речником цілої української спільноти в Америці.

Є ще одна причина, чому в ІХ Конгресі повинно бути більше учасників, ніж на всіх попередніх. Згідно з ухвалою VIII Конгресу Американців брати активну участь в нарадах Конгресів УККА мають представники Платників Національного Датку. Делеґатів від Платників до УН - Фонду, згідно з ухвалою, мають вибрати громадяни в кожній місцевості, на Громадських зборах, що їх скличе Екзекутива місцевого Відділу УККА. Такі Громадські збори для вибору делеґатів на ІХ Конгрес Американських Українців повинні відбутися не пізніше, як 60 днів перед початком Конгресу.

Прізвища всіх делеґатів — від Центральних і місцевих Організацій, як теж тих, що обрані на Громадських зборах — слід негайно зголошувати в Канцелярії УККА, щоб вони були поміщені в Конвенційній Книжці.

Справі визначення чи вибору делеґатів на ІХ Конгрес УККА, яких завданням буде вибрати нові Керівні Органи УККА та ухвалити програму діяльности УККА на дальших 4 роки, наша спільнота в ЗДА повинна присвятити тепер головну увагу. Організації повинні прислати свої вкладки до УККА, і вони та проводи Відділів УККА повинні прислати список делеґатів, вибраних на Громадських Зборах. При цій нагоді слід зазначити, що делеґатом на Конгрес може бути тільки такий громадянин, який є постійним платником датку до УНФонду.

Канцелярія УККА вже розіслала до всіх Відділів УККА, центральних і місцевих організацій та всіх зацікавлених два обіжники в справі скликання Конгресу і виборів делеґатів.

● У Танзанії в східній Африці є 2,818 католицьких шкіл різних ступенів, із 7.000 духовними і світськими вчителями та 854.000 вихованцями. Танзанія нараховує 10 мільйонів мешканців, з чого 1.800.000 є католиками. Ці школи майже в цілості розташовані в колишній Танганіці, — зате в Занзібарі, складовій частині Танзанії, все ще володіють чорні комуністи і їх поплентачі, підтримувані Комуністичним Китаєм.

Лос Анджелес, Каліфорнія

ЗАКІНЧЕННЯ ШКІЛЬНОГО РОКУ РІДНОЇ ШКОЛИ

12-го червня відбулося в Бренд-парку міста Глендейл святочне закінчення шкільного року Рідної Школи української католицької парохії в Лос Анджелесі. Свято відкрив голова батьківського кружка, п. Петро Марцінів, а програму виконували шкільні діти: Леся Полотнянка мала вступне слово, Богдан Бучинський деклямував вірш Віталія Коротича п. н. „Кредо", найменші діти представили живу сценку п. н. „Рідна Школа"; Марійка Васильків деклямувала вірш Івана Франка п. н. „Не забудь", Роксоляна Чужак виголосила вступне слово про українську пісню, після чого всі діти відспівали „Гей у лузі", „Не сміє бути в нас страху", „Україно моя рідна", „Казала мені мати" і „Боже великий". На закінчення ученик Борис Корінь побажав всім дітям веселих вакацій. Після програми учителі: пі. Дарія Чайковська, пі. Ярослава Городецька і п. Володимир Бойко роздали своїм ученицям і учням шкільні свідоцтва. На закінчення свята звернулися до родичів і дітей п. Бойко від учительського збору, а п. Марцінів від батьківського кружка зі закликами, до яких приєднується цілим серцем вся наша спільнота, і які доповнює підписаний кореспондент своїми власними завагами:

Нехай не буде між нами ані одної української дитини в шкільнім віці, не вписаної по вакаціях до Рідної Школи. Нехай всі родичі, що посилають дітей до Рідної Школи, зрозуміють і усвідомлять собі, що без їхньої співпраці вчителі самі, помимо героїчної посвяти і труду, не в силі виховати дітей на свідомих українців в тих кількох годинах кожної суботи. Родичі повинні щодня на вакаціях і в часі шкільного року, переробляти зі своїми дітьми научний матеріял Рідної Школи. Родичі повинні виплекати в своїх дітях замилування до сталого читання українських книжок і газет. Наші парохіяни дарували до бібліотеки Рідної Школи багато добрих українських книжок не на те, щоб вони припадали порохом, але на те, щоб їх діти читали.

Головно в часі літніх вакацій діти можуть і повинні читати багато по-українськи, замість тратити час на „комікси", телевізію, чи щось гіршого. Родичі повинні позичати для своїх дітей книжки з рідно-шкільної бібліотеки або й спроваджувати їх з українських книгарень ЗДА чи Канади. Незвичайно важним і конечним є вимагати, щоб українські діти говорили по українськи не тільки до вчителів, чи на сцені, але передовсім до своїх родичів і між собою все і всюди. Про приналежність до якоїсь народности рішає будь-щобудь передовсім розговірна мова. Чи діти, що говорять по-українськи тільки на сцені, не читають ніяких українських книжок ані газет і все говорять між собою тільки по англійськи, зможуть колись вщепити своїм дітям любов і пошану до української мови, до українського народу і до української церкви? Всі українські родичі повинно поважно призадуматися над цим питанням, доки їхні діти є ще в тому віці, ща на них можна впливати і ними керувати.

Інж. Омелян Михайло Тишковицький

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Софія Е. Галан

Софія Е. Галан, студентка Університету Віндзору закінчила цю високу школу із ступенем бакалявра („бечелор оф артс") та вибирається на дальші студії в Онтерійському Коледжі.

Ще трирічною дівчинкою прибула Софійка з батьками до Канади, де вона покінчила народну школу та середню-Тілбурі Дістрікт Гайскул. Тому два роки Софія Е. Галан перенеслася з батьками жити на постійно в ЗДА, спершу в Ютиці, а останньо до Рочистеру. Членкою УНСоюзу вона стала в Ютиці, а тепер перенеслась із перехідним листом до 367 Відділу, Товариства „Запорозька Січ" в Рочестері, Н. Йорк.

СУМНИЙ КІНЕЦЬ АРГЕНТИНСЬКОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ СПРОБИ

(Продовження зі стор. 2)

родне", тим самим врешті решт протидемократичне, вістря. Ніякої іншої, менш драстичної розв'язки того питання уряд не знайшов; і навіть поважно не шукав.

Столичний державний університет став грізною комуністичною твердинею (про що ми писали у „Свободі" з 27 лютого та 2 жовтня 1965), тому військо домагалося, щоб покінчити, з тим огнищем інфекції. Іллія відмовився, в ім'я засади демократії, яку він, до речі, зберігав, у досить анахронічній версії.

В ім'я тої самої засади не протиставився він самовільним страйкам, які наскрізь хаотизували життя; навіть масовій окупації фабрик, при чому робітники брали директорів, як закладників. Зокрема, коли йдеться про останні тижні, не міг рішитися на те, щоб завести лад у провінції Тукуман, яка попала була у стан повної субверсії, у висліді корупції провінційної адміністрації, економічної кризи та комуністичної агітації.

З дивною, притаманною йому, пасивністю („якось то буде") та впертістю, легковажив осторогu військових кіл та інших і, подібно як у 1917 Керенський розв'язував пекучі проблеми.., оптимістичними промовами.

(Продовження буде)

Увага! *Увага!*

ПРОСИМО ЗАПАМ'ЯТАТИ!

ДО ВСІХ УЧЕНИЦЬ І УЧНІВ УКРАЇНСЬКИХ ГІМНАЗІЙ (Жіночої „Рідної Школи" та Державної Мужеської) в ТЕРНОПОЛІ розкинених по всіх континентах світу.

Після кількох засідань Ініціятивної Групи порішено:

1. **ВІДБУТИ З'ЇЗД** всіх бувших учениць і учнів згаданих гімназій в Тернополі та всіх бувших шановних професорів і директорів.
2. Покликати окремий Комітет для скликання і переведення З'їзду.
3. Відбути З'їзд на **СОЮЗІВЦІ** (Kerhonkson, N.Y.) в днях 10-го і 11-го **ЧЕРВНЯ 1967 року.**, а не в 1966 році, як було намічено раніше.
4. Просимо всіх подати негайно свої адреси, як рівнож знані адреси своїх товаришок і товаришів — та пропозиції відносно програми З'їзду на адресу секретаря Комітету п. **Марії Боднар-Ржепецької.**
5. Зокрема ми будемо мати шану вітати на З'їзді всіх бувших шановних професорів і директорів і прохаємо їх подати свої адреси до секретаря Комітету.
6. Адреса секретаря Комітету:

Maria Rzepecky
309 E. 5th Street, New York, N.Y. 10003. U.S.A.
Tel.: 212 OR 3-0038

ЗА КОМІТЕТ:

Д-р Роман МОРОЗ, голова — Д-р Роман ОСІНЧУК, місто-голова

Мгр. Марія БОДНАР-РЖЕПЕЦЬКА, секретар

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого МУЖА і БАТЬКА

бл. п.
Д-ра ЄВГЕНА БОДНАРУКА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА
в Катедрі СВ. ЙОСАФАТА в ТОРОНТО
в дні 12-го липня 1966 р.
о год. 7:30 веч.

ЛІДА БОДНАРУК з Родиною

Замість квітів на могилу

бл. п. Ярослави Черник

Родина Покійної зложила 80.00 долярів.

●

Цю суму Чоловік Покійної, п. Максиміліян Черник, призначив на цілі Світлички УЗХ у Філядельфії, за що Управа Батьківського Кружка при Світличці складає ЩИРУ ПОДЯКУ.

В пам'ять Дорогої і Незабутньої

бл. п. СТЕФАНІЇ з ЛЕВИЦЬКИХ СІРОЇ

складаємо 15.00 долярів
на Український Католицький Університет у Римі.

Юрій і Ярослава ГЕРМАНИ

Замість квітів на свіжу могилу

св. п. о. ПЕТРА СМИКА

складаємо 25.00 долярів
на Український Католицький Університет у Римі.

УЛТЦА — Відділ ІЛЛИНОЙ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. СОФІЇ ГАРАСЕВИЧ

складають 10.00 долярів
на Український Університет у Римі

Анна і Семек МАГАЛЯС

ПАВЛО ПСУЙ
(1880-1966)

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Ділимося сумною вісткою з Членами 219-го Відділу УНС, що дня 20-го квітня 1966 р. відійшов від нас у Вічність один з піонірів старої еміграції Павло Псуй.

Народився покійний Павло Псуй в 1880 р. в селі Оріхівцях, Скалатського повіту на Західній Україні, а до Америки приїхав в 1909 р. і постійно жив з родиною в Котевил, Па. аж до свойого переїзду до Нюарку, Н. Дж. в 1922 році.

Зараз по приїзді до Котевил, Па. зі своєю завзятістю і посвятою кидається у вир затяжної щоденної праці для своєї родини і громади в Котевил, Па. Bере активну і провідну ролю в організації місцевої парохії і братських організацій. До новоствореного Відд. 248-го УНС ім. Сошествія св. Духа вступає в 1911 р. і переходить всі етапи його розвитку на постах урядника і делегата на Конвенції УНС.

У 1922 році по своєму переїзді до Нюарку, Н. Дж., стає активним членом Відд. 219-го УНС ім. М. Грушевського у якому був активним членом аж до своєї смерти. По переїзді до Нюарку, Н. Дж., Покійний з питомою йому завзятістю, стає активним членом громади в Нюарку. Був одним з основоположників і присвятив багато енергії і жертвенности у будові і організації Української Православної Церкви св. Вознесіння. Був рівнож членом Відд. 110-го УНС ім. Івана Гонти. Через ціле своє трудяще життя, все що було у його спроможностях, було спрямоване для добра його новоприбраної Батьківщини і поневоленого Українського Народу.

Покійний полишив у смутку дружину Марію, доньку Анну Томко, Розе Труш, внуки: Роберт Томко і Рональд Труш.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

МАРІЯ ЮРОВ
Секретарка 219-го Відд. УНС

СПОРТ

редагує В. СОХАН

ЯРОСЛАВ ТОМОРУҐ ОЧОЛИВ УСК НЮ ЙОРК

В п'ятницю, 24-го червня відбулися Загальні Збори Українського Спортового Клюбу Ню Йорк у його власній домівці, яку заповнили члени і симпатики Клюбу. Збори відкрив д-р Ярослав Воєвідка, голова Ради Директорів, прихильник і добродій УСК-у, привітанням приявних та підкресленням у цьому привіті нового осягу футболістів УСК-у, а саме здобуття першого місця „Великої Десятки", найвищої кляси Німецько - Американського Футбольного Союзу.

Загальними Зборами проводила президія на чолі з мґром Іваном Винником, як предсідником, інж. А. Сумиком, як заступником та мґром М. Гаврилюком, як секретарем. Обширний звіт з праці УСК-у за цілу Управу склав мґр. Зенон Корчинський, голова УСК-у, після чого мґр. Іван Винник звітував в імені Контрольної Комісії, яка з признанням оцінила працю цілої Управи УСК-у. В оживленій дискусії над звітами були порушені різні справи, але найбільше уваги звернено на можливості ведення ощаднішої господарки та українізацію дружин Клюбу. Порушено в тому і потребу посиленого вишколу молодих українських змагунів, які могли б зайняти місця в першій футбольній команді УСК-у, що й могло б створити між членством та змагунами більше родинну і здорову атмосферу. Обговорювано теж справу приведення до кращого стану Українського Спортового Майдану, тобто допровадження до нього води та світла і засіяння трави, як теж можливе продовження ґрища та майдану в напрямку води. Стверджено, що з такими уліпшеннями можна б влаштовувати на майдані різні спортові імпрези та пікніки. Участь в дискусії взяли: д-р Іван Сєрант, Микола Шпитко, д-р Ярослав Воєвідка, мґр. П. Григорович, Я. Гнвель, Степан Бардиґула, Микола Собенко, Голодимир Гірняк і інші члени УСК-у.

На пропозицію голови Контрольної Комісії мґра Івана Винника уділено уступаючій Управі абсолюторію однозгідним голосуванням та оплєсками. Крім цього Загальні Збори вирішили наділити Степана Качмарського почесним членством в УСК-у за його віддану і жертвенну працю та за те, що він був душею УСК-у. Також висловили Збори спеціяльне признання і подяку мґрові Зенонові Корчинському за його віддану працю для УСК-у. З нагоди успішного закінчення футбольного сезону інж. А. Сумик подарував УСК-ові високовартісний мистецький образ.

На пропозицію Номінаційної Комісії вибрано 15 членів Ради Директорів, яку очолила президія в такому складі: мґр Іван Винник — голова Ради Директорів, мґр П. Григорович — містоголова, д-р Ярослав Воєвідка і д-р Іван Сєрант — члени.

Управу УСК-у вибрано в такому складі: Ярослав Томоруґ — голова, Степан Качмарський — 1-ий містоголова, Василь Босий — 2-ий містоголова, Степан Бардиґула — 3-ий містоголова, Володимир Гірняк — секретар, Микола Шпитко — скарбник, Олександер Томоруґ — помічник скарбника, мґр Зенон Корчинський, д-р Іван Сєрант і мґр П. Григорович — делеґати до Ліґи, Євген Луцький — книговод, Кирило Яцук — менаджер першої команди, Юрій Колодій — менаджер юнаків, Микола Собенко — менаджер учнів і новаків, Юрій Паж — господар виряду, Михайло Лев — господар майдану, Юрій Колодій і Степан Качмарський — делеґати до Ліґи Юнаків, мґр Зенон Корчинський — реф. преси, інформації і пропаґанди, Роман Лисняк — представник до СУАСТ-Схід.

Членами Управи були вибрані: В. Зазулькевич, Л. Яцків, Н. Головінський, С. Кордуба, Яр. Куровицький, П. Ференц, В. Мартинівський, Ст. Заяць, Б. Гаврилюк, І. Зузів, В. Воловодюк і О. Ґенза.

Слід відмітити, що УСК Ню Йорк має свій окремий Відділ Українського Народного Союзу ч. 86, на чолі з мґром Михайлом Гаврилюком і енерґійним фін. і рек. секретарем д-ром Іваном Сєрантом, які придбали лише в одному році 76 членів до цього спортового Відділу УНСоюзу.

Іван Дзядів

„ТОРІНО" — „БАЄРН" 3 : 3

Міжнародна футбольна зустріч двох провідних европейських клюбів, яка відбулася в четвер, 26-го червня на Трайборо Стадіоні в Ню Йорку, закінчилася нерішеною 3 : 3. Понад дев'ять тисяч глядачів були свідками доброї гри талановитих футболістів обох дружин, з яких італійці коротше видержали горяч цього літнього вечора і тому не зуміли виборотн перемоги в твердих німців. На втому змагунів „Торіна" і „Баєрн" мали без сумніву вплив змагання, які відбули обидва суперники день раніше в Торонті. Зустріч у Торонті між ними закінчилася теж нерішеною, але з рахунком 2 : 2.

ПРО 12-ИЙ ВІДДІЛ УЗХ В ШИКАҐО

Управа 12-го Відд. Українського Золотого Хреста в Шикаґо подає до відома, що нам невідомо про допис п. н.: „Шикаґо Іллиной — діяльність УЗХ", поміщений в щоденнику „Свобода" з дня 15-го червня 1966 р. за підписом О. К.

Допис відносно діяльности нашого Відділу написаний незнаною нам особою і Управа не відповідає за нього.

Хтось з власної ініціятиви написав його, подаючи багато неправдивих інформацій про наш Відділ, вимінюючи прзвища деяких членок, чого Управа УЗХ ніколи не критикує в писаних нею статтях. Допис О. К. справив кривду тим членкам, яких прізвища пропущені.

Дописувач О. К. не робить нам ніякої прислуги, пишучи, що ми „від двох літ рішили покінчити з політиканством і куховарством". Це не відповідає правді, а саме тому, що УЗХ ніколи „політиканством і „куховарством" не займався, і тому ми не мали чого виносити подібного рішення.

Коли дописувач пише, „що членки Відділу, — це освічені жінки виключно з кол інтеліґенції", тож це ясне і зрозуміле, що нам не потрібно помочі інших в дописах про нашу діяльність, з якою найкраще обізнані і про яку можуть писато і мають право тільки членки нашого Відділу.

Анна Рибак
голова 12-го Відд. УЗХ
Наталія Іванів
—секретар—

На авто королеви Єлисавети скинено в Бельфасті цементовий бльок

Населення Белфесту в Північній Ірляндії вітає оваційно британську королеву Єлисавету II під час її переїзду вулицями міста. Кілька хвилин пізніше був скинений на авто королеви бльок цементу.

Лондон. — Під час відвідин королеви Єлисавети II у столиці Північної Ірляндії Бельфасті, коли королева і її чоловік, князь Філіпп Единбурзький, їхали вулицею автом, з 4-го поверху будинку, що знаходиться ще в стані будови, впав великий цементовий бльок. Однак він не поцілив дах автомобілю, тільки загнув лівий перед авта. Поліція метнулась до будинку й арештувала якогось юнака, що його прізвища не оприлюднено. Поліція мусіла відвезти його під сильною охороною, бо схвильована юрба погрожувала лінчем. Арештовано також одну жінку, яка на кілька хвилин перед тим кинула в сторону королівського авта пляшку пива. Британська преса й державні власті повідомили про ті події, як про „інциденти", а не атентат, чи політичну демонстрацію.

Образки з Лос Анджелесу

Якщо трапиться вам переїздити в яку п'ятницю вечором попри величавий дім Укр. Культурного Осередку при вул. 4315 Мелровз, затримайтесь на хвилинку. Перед брамою незвичайний рух. Заїздить авто за автом, з яких вилазить дітвора з мандолінами, гітарами і пр. Батьки помагають нести інструменти, бо музиканти, дівчата і хлопці, — ще замалі. Це дитяча струнна оркестра сходиться на пробу; приготовляється до концерту в честь героїв.

Слідом за дітворою зайдіть в середину. У великій залі рух і гамір. На сцені гора інструментів, серед них невсипущий головний диригент п. Теодор Мамус з своїми помічниками. Строять інструменти: кільканадцять мандолін, кілька гітар банджо. Щоб дітвора не пустувала, п. Михайло Гира, колишній помічник В. Авраменка, зібрав дітвору у великий круг на залі і показує народні танці. Зачинати треба від початку. Йде команда: раз, два, три; раз ,два ,три і приємно дивитися, як незугарні спочатку руки юних танцюристів поволі набирають певности й ґраціозности. А тут гляди і на команду раз, два, три, чотири, п'ять, шість — вже й наш жвавий аркан виходить. Батьки й матері спочатку приглядаються, як їхні потіхи танцюють; а далі й самі долучуються до лекції.

Та ось п. Мамус заявляє, що інструменти готові. Його вправного вуха ніщо не змилить, хоч який гамір на залі. За хвилю вся дітвора на сцені. Диригент дає знак і заля гомонить звуками жвавого маршу „гей маршують вже повстанці". Ці юні музиканти, це учасники свіжо зорганіззованого юного СУМА. Але й братня організація ПЛАСТ, недавно відновлений, простягли помічну руку своїми молодими музикантами. Тут сказати б „залізне ядро", — це чотири брати Захарчуки, прикраса всіх наших імпрез в Лос Анджелесі.

Жалієте, що поступили до нас на хвилину? Якщо ні, то, будь ласка, загляньте і на свято. Чи вдасться? П. Мамус запевняє, що мусить вдасться. Щасти Боже!

С. К.

● **Нові володарі в Конґо** переіменували три найбільші тамошні міста, позбавивши їх їхніх імен з часів бельгійської колоніяльної влади та надавши їм назви льокального звучання. І так, столиця Леопольдвіль буде надалі зватися Кіншаза. Назву Леопольдвіль надали бельґійці тому місту у честь короля Леопольда II, але Кіншаза — це буцім-то стародавнє мурийське село, яке колись було на тому місці. Стенлівіль, назване у честь великого подорожника, що вперше обслідував центральну Африку, буде зватися Кізанґані, а столиця провінції Катанґи Елізабетвіль — Лумумбаші, у честь першого конґолійського прем'єра Патріса Люмумби.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 9-го ЛИПНЯ 1966 Р.

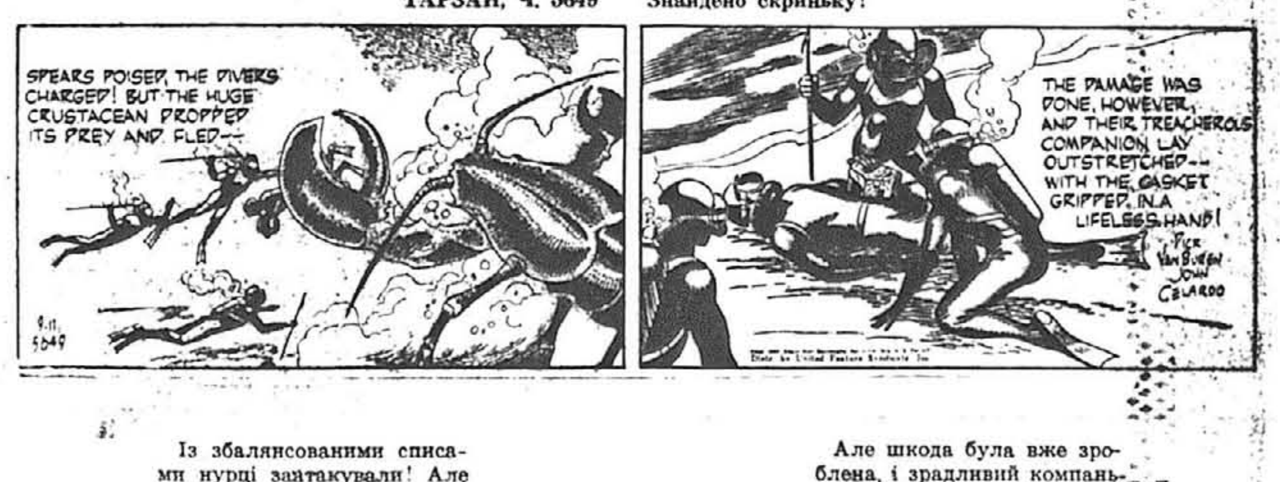
ЕМБРІДЖ, Па. Місячні збори Б-ва св. Василія — 161 Відд. о год. 7-ій веч. в Клюбовій залі. — Управа.

НЕДІЛЯ, 10-го ЛИПНЯ 1966 Р.

ДІТРОЙТ, Міш. Піврічні збори Т-ва ім. І. Франка — 146 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Нар. Осередку при Карпентер. Проситься членів взяти участь в дуже важній справі. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва Єдність — 163 Відд. о год. 12-ій дня в домі Горожан, 847 N. Franklin St. Проситься вибрати свої дивідендові чеки. — С. Филик, фін. секр.

ТАРЗАН, Ч. 5649 Знайдено скриньку!

Із збалансованими списами нурці заатакували! Але вкритий корою великан пустив свою здобич і втік...

Але шкода була вже зроблена, і зрадливий компаньйон лежав розтягнений із скринькою в затисненій мертвій руці!